

2. Téged nem vezet a Lélek.

A másik őszinte megállapítás, amivel tartozol magadnak, az, ami már az eddigiekben is benne van, hogy téged nem vezet a Lélek.

De hát akkor mi vezet? — azt kérdezed.

Vezet a magad bölcsesége. Okos ember vagy. Jól ki tudod számítani, hogy mikor mit kell tenned. Cselekedeteid meg tudod fontolni. Mielőtt kimondanál valamit, jól megrágod, hogy kárt ne tégy szavaiddal.

Lehetsz gazdag ember. Van pénzed, s így van mindened. Céljaidat elérheted, vágyaid meg tudod valósítani. Álmaid nem foszlanak széjjel, mint a köd, hanem megvalósulnak.

Lehetsz közkedvelt ember. Van barátod elég és esengenek mind utánad. Nincsenek unalmas óráid, mert egyik társaságból a másikba hívnak.

Lehetsz elismert egyházi ember, viselhetsz tisztséget, lehetsz presbiter, vagy gondnok. Ott lehetsz a templomban minden vasárnap . . ., csak egy nem lehetsz, Isten Lelke által vezetett ember nem lehetsz, mert a Lélek csak azt vezeti, aki Istennek gyermeke.

Elmult a pünkösdi ünnepe, de ha te keresztyén ember vagy, ha hívó ember vagy, ha Istennek megváltott gyermeke vagy, akkor téged ünnep után is ugyanaz a Lélek vezet, amelyik az ünnep alatt. Jobban mondva: vagy vezet a Lélek, vagy nem. Ha vezet, akkor szüntelen vezet, ha nem, akkor ünnepkor sem vezet.

Egy kisfiút megkérdeztek: miről tudod, hogy ünnep van? Azt felelte: mert kalácsot ettünk. Csak ünnepkor szoktak kalácsot enni. Oh hány ember él így. Csak azért van ünnep, mert nem dolgoztak, mert kalácsot ettek, mert szórakoztak. Az ilyen keresztyén élet éppen olyan üres az ünnepkor, mint ünnep után, éppen úgy nincs köze a Szent Lélekhez pünkösdkor, mint pünkösdi után.

Téged az Isten többre hívott el ennél, testvérem. Téged arra hívott el Isten, hogy állandó pünkösdben élj. Arra hívott el, hogy Isten Lelke vezessen szüntelen.

És vajjon mire van nekünk olyan nagy szükségünk, mint arra, hogy Isten Lelke vezessen. Isten Lelke mindig a leghelyesebb irányban vezet, a legcsodálatosabb úton. Isten Lelke állandóan vezet, még akkor is, ha nem mindig ugyanolyan erővel érezzük ezt a vezetést. Ebben a világban úgy élünk, mint valami nagy ismeretlen világvárosban. Magunk nem tudunk tájékozódni ebben a nagy ismeretlenben, egyedül a Lélek az, Aki vezethet bennünket. A pünkösdi ünnep elmult, de nem mult el a Lélek munkája, hanem most is, és szüntelen vezetni kíván bennünket.

Dr. Ecsedy Aladár.

LEGYEN MEG A TE AKARATOD!

Lectio: Máté 7: 13—23.

Textus: Máté 6: 10/b.

Van egy tudományos világnézet, mely nem tagadja ugyan az Isten létezését, de kétségbevonja gondviselő munkáját. E világnézet szerint Isten megteremtette a világot, természeti és erkölcsi törvényeket ültetett beléje, hogy ezek a törvények biztosítsák a rend fennmaradását benne, Ő maga azonban a teremtés után visszavonult és magárahagyta, sorsára bízta és nem törődik vele többé. Azóta ez a világ forog-forog, mint egy óriás gyermeknek megpörgetett és elgurult óriási játékesigája, magárahagyatva. Mi tudjuk, hogy ez az egész világnézet csak merő kitalálás, nem igaz belőle semmi, mégis ha a mai napok eseményeit szemléljük, első

pillanatra az a benyomásunk, mintha igaz volna, mintha ez a föld, ez a nagy játékesiga elgurult volna az Isten szeme elől és mintha eszét veszítve vágatna valami végeláthatatlan lejtőn lefelé, sötét mélységek felé. Napról-napra újabb szenzációk rohanják meg a vágató események láttán elámuló embereket, sokszor szinte az az érzésünk, mintha Isten hátat fordított volna és megengedte volna, hogy valami hatalmas gonosz kéz belenyúljon és egyre végzetesebben összekavarjon mindent itt a földön. — A világeseményeknek ebben az egyre fokozódó zűrzavarában, amikor már-már úgy látszik, hogy a sátán akarátának zsákmányul esik az emberiség, úgy érzem, hogy sok komoly imádkozó lélek legőszintébb óhaját fejezi ki ez az imádság: „Legyen meg a te akarata, miképen a mennyben, azonképen itt a földön is.“ Sokszor éreztem már, de most különösen úgy érzem, hogy olyan ez az imádság a számomra, mint a kikötő partján a világítótorony fénycsóvája a sötét éjszakában, a viharos hullámok között hányódó utas számára: tudom, hogy merre menjek a kikötő felé. Amikor naponkint így imádkozom: „Legyen meg a te akarata“, a legnagyobb zűrzavar és sötétség ellenére is egyszerre tájékozódást nyerek magam körül a multamra és a jövőmre egyaránt. Ez a kérdés a legteljesebb megnyugvást és a legmagasabbrendű kötelességvállalást jelenti az imádkozó ember számára. Lássuk hát, mennyiben nyugtat meg és mennyiben kötelez az Isten akarata?

I. Isten önmagát a Szentírásban úgy ismertette meg velünk, mint aki föltétlen ura, egyedül uralkodója a világmindenségnek. Jézus szavai szerint az Ő tudta és akarata nélkül egyetlen verebecske sem esik le a fáról, egyetlen hajszál sem esik le egy-egy ember fejről. Mindenható akarata mozgatja az égitesteket és az emberi szívet, a szélviharokat és a szív indulatait, az országos járványok terjedését és a legkisebb agysejt mozgását egyaránt. Ezen a földön mindenkor csak az történik, amit az Isten akar és mindenkor minden csak úgy történhetik, ahogyan Ő akarja.

E szerint isteni akarat irányítja egy egész népnek vagy az egyes embernek a sorsát. Isten mindenható akarata szerint van háború vagy béke a népek között, — Isten akaratából boldog és minden jóban bővülködő az egyik és boldogtalan, szerencsétlen, csapásokkal sújtott a másik. Isten akaratából magyar vagy francia egy népcsoport, és ugyanúgy Isten akaratából hottentotta vagy indián egy másik embercsoport. Minden adottság, minden esemény, minden történés, minden szenzáció Isten örökkévaló akarátának a megvalósulása ebben a világban. Ha visszatekintek a multba, a megtörtént eseményekből összeállíthatom magamnak az Isten örök eleve elrendelésének, a predestinációnak egy darabját és a legteljesebb határozottsággal megállapíthatom, hogy imé **így akarta** Isten, ez volt az Ő akarata. És ha a jövőbe tekintek, nem tudom ugyan, hogyan akarja majd holnap és holnapután, de egyet feltétlen bizonyossággal tudok, azt, hogy holnap és holnapután is az fog történni szerte e világon egész bizonyosan, amit az Isten akar.

De most azt kérdezhetné valaki, hogy ha az Isten akarata ilyen föltétlenül és abszolút követelményként valósul meg a földön, mi szükség van akkor arra, hogy így imádkozzunk: „Legyen meg a te akarata“? Isten akaratát megváltoztatja magától, a mi kérésünk nélkül is. Isten akarata büntet és jutalmaz, emel fel, vagy taszít a mélységbe akkor is, ha az emberek akár látják, akár nem látják az Ő kezét, akár hálálkodnak, akár átkozódnak miatta. — Nos tehát, ha valaki ezzel a kéréssel fordul Istenhez: „legyen meg a te akarata“, ezzel vállalta és elismerte Isten uralmát az életben, — elismerte azt, hogy vezérlő, kormányzó istenakarata van fölötté, hogy nem maga vezeti önmagát, hanem vezettetik, és hogy

ez a vezettetés nemcsak a népek nagy eseményeiben, nemcsak saját élete döntő fontosságú változásaiban, hanem a legcsekélyebb és legjelentéktelenebb dolgokban is érvényesül. Már ez is nagy eredmény, ha valaki idáig eljut. Mert ez a kérés: „Legyen meg a te akaratod“: fölemel bennünket a hit világába. Az ember rájön arra, hogy a látható dolgok világán kívül van egy titokzatos, láthatatlan világ, ahonnan a látható világot is irányítják. Az ember rájön arra, hogy e világi események szálai amonnan fonódnak és ott a mindenható Isten kezében futnak össze, mint egy főváros nagy telefonközpontjában a szerteszét ágazó drótok.

Ez a kérés azonban: „Legyen meg a te akaratod“, nem valami fátumszerű belenyugvást, az Isten megmásíthatatlan akaratába való kénytelen beletörődést jelent, hiszen az Isten nem zsarnok, nem kegyetlen hatalmasság, nem a maga hasznára dolgozik, nem akarja kihasználni túlerejét és abszolút fölényét, hanem az Isten bölcs és szerető Atya, aki inkább önmagát áldozza föl, sem hogy engedne bennünket kárt szenvedni, aki inkább maga meghal, sem hogy bennünket a halálba engedne rohanni. Ha tehát ez a végtelen szeretet akar valamit, az csak jó lehet, az mindenkinek csak a javát szolgálhatja. Nem fogcsikorgatva és a túlerővel szemben érzett tehetetlenségben könnyeit lenyelve mondja tehát a hívó ember, hogy „legyen meg a te akaratod“, — így elhiszem, hogy ez a legnehezebb kérés a Miatyánkban, — hanem abban a boldog hitben, hogy nálam sokkal hatalmasabb, sokkal bölcsőbb és engem végtelenül szerető hatalom kezében tudom magamat, családomat, népemet, — örülség volna nem vállalni, elégedetlenkedni, vagy forradalmat kezdeni vele. „Legyen meg a te akaratod“, a hívó embernek ebben a kérésében jut kifejezésre a legboldogabb derülátása a multtal és jövődóval, önmagával, övéivel és az egész világmindelességgel szemben.

II. Mindabból, amit eddig elmondottunk, senki ne vonja le azt a következtetést, hogy ha ugyanis Isten akarata szerint történik minden és ha az Isten akarata minden katasztrófán keresztül is ugyanis csak a javunkat szolgálja és a legboldogabb cél felé vezet, — akkor nem érdemes hozzákezdeni semmihez, legjobban, ha összetesszük a kezünket és bevárjuk Isten akaratának a föltartóztathatatlan bekövetkezését. Ennek azonban éppen az ellenkezője igaz. Isten nem úgy igazgatja a világtörténelem folyását és az egyes ember életét, mint ahogyan a sakkjátékos tologatja az egyes figurákat, — Isten nem úgy bánik velünk, mint értelem- és akarat nélküli fadarabokkal, hanem mint értelmes, gondolkodó és akarattal bíró élőlényekkel. Ha valaki hiszi, hogy ezen a világon minden Isten akarata szerint történik, az egyúttal ebben a hitben vállalja azt is, hogy az Isten akarata órajta keresztül történjék. „Legyen meg a te akaratod“, ez a kérés azt jelenti, hogy az ember igyekszik magát minél teljesebben beleélni az Isten akaratába, igyekszik minél jobban azt akarni, amit Isten akar, minden cselekedetével igyekszik Isten akaratát megvalósítani maga körül. „Legyen meg a te akaratod“, ez a kérés tehát nemcsak hogy tétlenségbe nem süllyeszti az imádkozót, hanem a legnagyobb tettvágyat, cselekvési kötelezettséget és a legmagasabbrendű köteletségvállalást jelenti az imádkozó ember számára.

Azt akarni, amit Isten akar, azt cselekedni, amit az Isten cselekszik, ezzel kétségtelenül együttjár bizonyos áldozat, bizonyos lemondás: az embernek föl kell áldoznia saját akaratát, saját elgondolását. Sőt Isten akarata csakis úgy valósulhat meg rajtunk keresztül, ha a mi akaratunkat kikapcsoljuk és minden egyéni akarat nélkül eszközül adjuk magunkat az Ő akarata megvalósulása számára. Aki azért szünteti meg minden egyéni akarat megnyilvánulását, hogy Isten akaratát betölthesse saját életében, az

éppen nem akaratnélküli báb, hanem a legerősebb jellem, mert a legbőleesebb és leghatalmasabb akaratnak, az Isten akaratának állította magát szolgálatába. Az akarat tulajdonképen sohasem szabad, mert mindig valaminek vagy valakinek a szolgálatában áll. Láttam embereket, akiknek az akaratát teljesen leláncolta egy cigarettá vagy bármi más szenvedély, még több embert láttam, akinek az akarata önmaga kénye-kedvének volt alárendelve, rab-szolgája volt saját vágyainak, miért ne lehetne akkor az akarat szolgája az Istennek? Az akarat akkor szabadul föl igazán, amikor fölszabadul az egyéni vágyak és szenvedélyek alól és kiszolgáltatja önmagát Isten akaratára számára. Az ember akarata akkor mozoghat szabadon, ha az Isten akaratához van kötve, mint ahogyan a mozdony akkor mozoghat szabadon, ha a sínpárhoz van kötve. Aki így imádkozik: „Legyen meg a te akaratod“, azt kéri, hogy Isten szabadítsa föl az akaratát és adjon erőt neki arra, hogy azt cselekedje, amit az Isten parancsol. Az így imádkozó ember azt akarja, hogy életének minden megnyilatkozását, minden gondolatát és tettét az Isten akarata befolyásolja. Ezért jelenti ez az ima a legmagasabbrendű szolgálatnak, kötelességteljesítésnek a vállalását is az imádkozó számára. A zavaros idők egyik legjellemzőbb tünete az, hogy minden jószándékú ember segíteni akar, munkálkodni akar a kibontakozáson és közben csak fokozza a bajt, mert elhanyagolja a kötelességét. Így történik meg azután, hogy a mesterember jobban politizál, mint a diplomata, — a hivatalnok jobban akar érteni az államügyek vezetéséhez, mint a miniszter, — a polgárember bölcsőbb hadműveleti terveket akar kidolgozni, mint a katona. Pedig éppen a zavaros időkben a legfőbb követelmény az, hogy mindenki a maga kötelességét teljesítse, még pedig úgy, mintha azon múlna a világ sorsa. A maga kötelességét pedig akkor teljesíti mindenki a legtökéletesebben, ha azt akarja, amit az Isten akar, ha azt cselekszi, amit az Isten parancsol. Aki cípész létére a diplomata kötelességét akarja teljesíteni, vagy aki diplomata létére épülettervekkel akar foglalkozni, az nem az Isten akaratát akarja cselekedni. Diák és miniszter, háziasszony és hivatalnok, ki-ki a maga helyén kérdezze azt: „Mit akarsz, Uram, hogy cselekedjem“, — akkor végzi legtökéletesebben a maga kötelességét és akkor teljesíti úgy önmagának, mint a köznek is a legnagyobb szolgálatot. És aki ezt az imádságot: „Legyen meg a te akaratod“, azzal az óhajttal mondja el, hogy engedelmeskedni akar az Isten akaratának, az legyen nyugodt, a maga helyén és idején tudtuladja neki Isten, hogy adott esetben mi az Ő akarata.

Zúghat körülöttünk a vihar, történhetik akármi körülöttünk, mi, hazánkat, népünket és családunkat féltő, de Istenben bízó emberek nyugodtan tekintünk körül és öntudatosan vállaljuk a legnemzetibb, a legmagyarabb és legemberibb szolgálatot akkor, amikor így imádkozunk: „Legyen meg a te akaratod, miképen a mennyben, azonképen itt a földön is.“

Joó Sándor.